



NIT KÖZÉLETI  
MENTORPROGRAM



# BEMUTATÓ KIADVÁNY



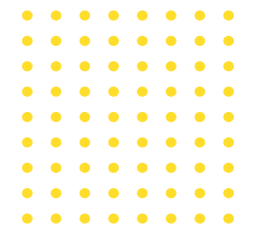
NEMZETI  
IFJÚSÁGI  
TANÁCS



## TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ.....	3
VÍZIÓINK .....	4
A PROGRAM MŰKÖDÉSE .....	4
SZEMÉLYES MENTORÁLÁS.....	4
KÖZÉLETI HÉTVÉGÉK.....	4
ALAPOZÓ ELŐADÁSOK.....	6
MINTAPROJEKTEK.....	8
RÉGIÓS MUNKA .....	10
ÖNKÉNTES PROGRAMOK.....	10
LÁTÓÚTAK .....	11
A PROGRAM ELSŐ ÉVE SZÁMOKBAN.....	12
MIT ADUNK A MENTORÁLTAKNAK.....	12
MIÉRT FONTOS A MENTORPROGRAM?.....	13

A Nemzeti Ifjúsági Tanács Közéleti Mentorprogramja a Nemzeti Tehetségprogram pályázati keretei között kerül megvalósításra (NTP-TFV-19-0058 kódjelű pályázat).



## KÖSZÖNTŐ

Már 2018 tavaszán megfogalmazódott bennünk a gondolat, hogy szervezeti szinten kezdjünk el foglalkozni a tehetséggondozás területével. Mivel az ifjúsági munkában kiemelten fontos a non formális oktatás ezért a kezdetektől fogva egy olyan program kialakításában gondolkodtunk, ami ilyen módszerekkel dolgozik. Nemzeti Ifjúsági Tanácsként egyik legfontosabb misszióknak tekintjük azt, hogy ösztönözzük a tehetséges fiatalokat abban, hogy alakítóik legyenek a közösségeiknek és minél nagyobb mértékben váljanak társadalmilag aktív állampolgárokká. Mindezekből kiindulva 2019 decemberében hosszas tervezést követően végre újtára indíthattuk Közéleti Mentorprogramunkat, amelynek első - pilot - szakaszának a végére értünk. A megvalósítás során egyértelműen visszaigazolást nyert, hogy a hazánkban működő klasszikus tehetséggondozó programok mellett van létjogosultsága az általunk életre hívott Mentorprogramnak.

Bízunk abban, hogy a programunk hosszú távon tudja majd az induláskor kitűzött küldetését szolgálni, és az elkövetkező években is hozzá tud járulni a célcsoport képzéséhez és fejlesztéséhez, és ahhoz hogy az ország minden pontjáról összekösse és hálózatba kapcsolja a tenni akaró tehetséges fiatalokat.

Hegedüs Zoltán  
a Nemzeti Ifjúsági Tanács elnöke



## VÍZIÓNK

Napjainkban a hazai tehetséggondozás rendszere számos tehetségterületre és életszakaszra kiterjed. A különböző országos és lokális szinten működő programok elsődlegesen a tudásanyag átadására és a kompetenciafejlesztésre helyezik a hangsúlyt. **Célunk, hogy kellő figyelmet fordítsunk a társadalmilag aktív, a közélet iránt érdeklődő, az inter- és intraperszonális tehetségterületeken kiemelkedő fiatalok mentorálása, akiket a non formális oktatási eszközök és kompetenciafejlesztés mellett a gyakorlati tapasztalatszerzés eszközén keresztül képzünk.** Hiszünk abban, hogy ezeknek a tehetséges fiataloknak, és az általuk vállalt társadalmi szerepnek kulcsfontosságú jelentősége van a jövő formálásának szempontjából.

## A PROGRAM MŰKÖDÉSE

Mentorprogramunk négy pilléren alapszik, amelyek komplex módon szolgálják a célkitűzéseket: személyes mentorálás, szakmai képzések és szemléletformáló előadások (Közéleti hétvégék, Alapozó előadások) projektfeladatok megoldása (Mintaprojektek), valamint társadalmi szerepvállalást erősítő programok (Látótutak és önkéntes programok).

## SZEMÉLYES MENTORÁLÁS

**A kiválasztott fiatalokból a program indulását követően területi egységenként alkottunk mentorált csoportokat, összesen hatot: Kelet-Magyarország, Dél-Magyarország, Budapest, Pest megye, Közép-Dunántúl és Nyugat-Magyarország.** A csapatok vezetését egy - egy az ifjúsági szektorban tapasztalt mentor látta el. Az ő feladatuk volt a résztvevők „coacholása”, tapasztalataik átadása, szakmai szempontok szerint történő mentorálása, tanácsadás, a fiatalok által meghatározott mintaprojektek kidolgozásának szakmai támogatása, koordinálása. A személyre szabott mentorálás keretei között havonta legalább két alkalommal konzultálnak mentoráltjaikkal az online és az offline térben.

## KÖZÉLETI HÉTVEGÉK

A három hétvége témái egy egységes képzési ívet írtak le, ahol a tematikák összekapcsolódtak, és az alábbi kulcsterületeket érintették:

- 1. Hálózatépítés a fiatalokból, fiatalok bevonása, a forprofit és a nonprofit szektor sikeres példáinak megismerése, vezetői készségfejlesztés, csoportdinamika.**
- 2. Társadalmi és közéleti kérdések, politikai trendek és folyamatok Európában és Magyarországon. Vitakészség és érveléstechnika, projektmenedzsment.**
- 3. Projekt lezárása, következő lépések összegzése.**

Első képzési hétvégénken (2020. február 7-9., Gárdony) a projekt bemutatása mellett a résztvevők megismerkedhettek egymással is. A bevont szervezetfejlesztő szakemberek egy hatórás tréning keretében a hálózatépítés, a szervezetfejlesztés, illetve a csoport és csapat közti működésmódok különbségeit mutatták be a fiataloknak. Vendégünk volt többek között Mohay Gergely, az EMMI főosztályvezetője, Szabó László, a Magyar Paralimpiai Bizottság elnöke, valamint a vállalkozói szférából is hívtunk meg előadót. Alapvetésként tekintettünk arra, hogy a személyes példamutatás képes a leginkább befolyásolni az embereket, így a beszélgetések során begyűjtött impulzusok végigkísérhették a fiatalok tevékenységét is.



A második képzési hétvégén (2020. július 3-5., Gárdony) a régiós szinten együtt tevékenykedő fiatalok prezentálták addig elért eredményeiket. A projektszervezés tekintetében hasznos félidős helyzetjelentés mellett megosztották egymással az eddigi programelemek során szerzett tapasztalataikat és nehézségeiket. Ezúttal a társadalmi és közéleti kérdések kerültek fókuszba: panel- és kiscsoportos beszélgetések keretében az



európai és magyarországi politikai trendekre és folyamatokra fókuszáltunk. Így többek között foglalkoztunk a fiatalok közéleti és politikai aktivitásának kérdésével, valamint a globális klímaváltozással és az aktuális társadalmi és gazdasági kulcskérdésekkel. Vendégünk volt többek között Orbán Balázs miniszterhelyettes, Újhelyi István EP-képviselő vagy Nagy Zoltán, a Századvég vezető kutatója. A képzési hétvégén a bevont szakemberek a vitakészség, az érveléstechnika és a projektmenedzsment világába vezették be a résztvevőket.



A harmadik, záró alkalmon (2020. szeptember 11-12., Budapest) áttekintettük a régiós szinten megvalósult mintaprojektek eredményeit. A szakemberek és mentorok támogatásával a fiatalok elkészítették a következő éves aktivitásuk ütemezését. Célunk az, hogy a programot elhagyó mentoráltak a közéleti szerepvállalásukra vonatkozó tervekkel rendelkezzenek és azt vezetett formában tisztázzák le önmaguk számára a program végére.

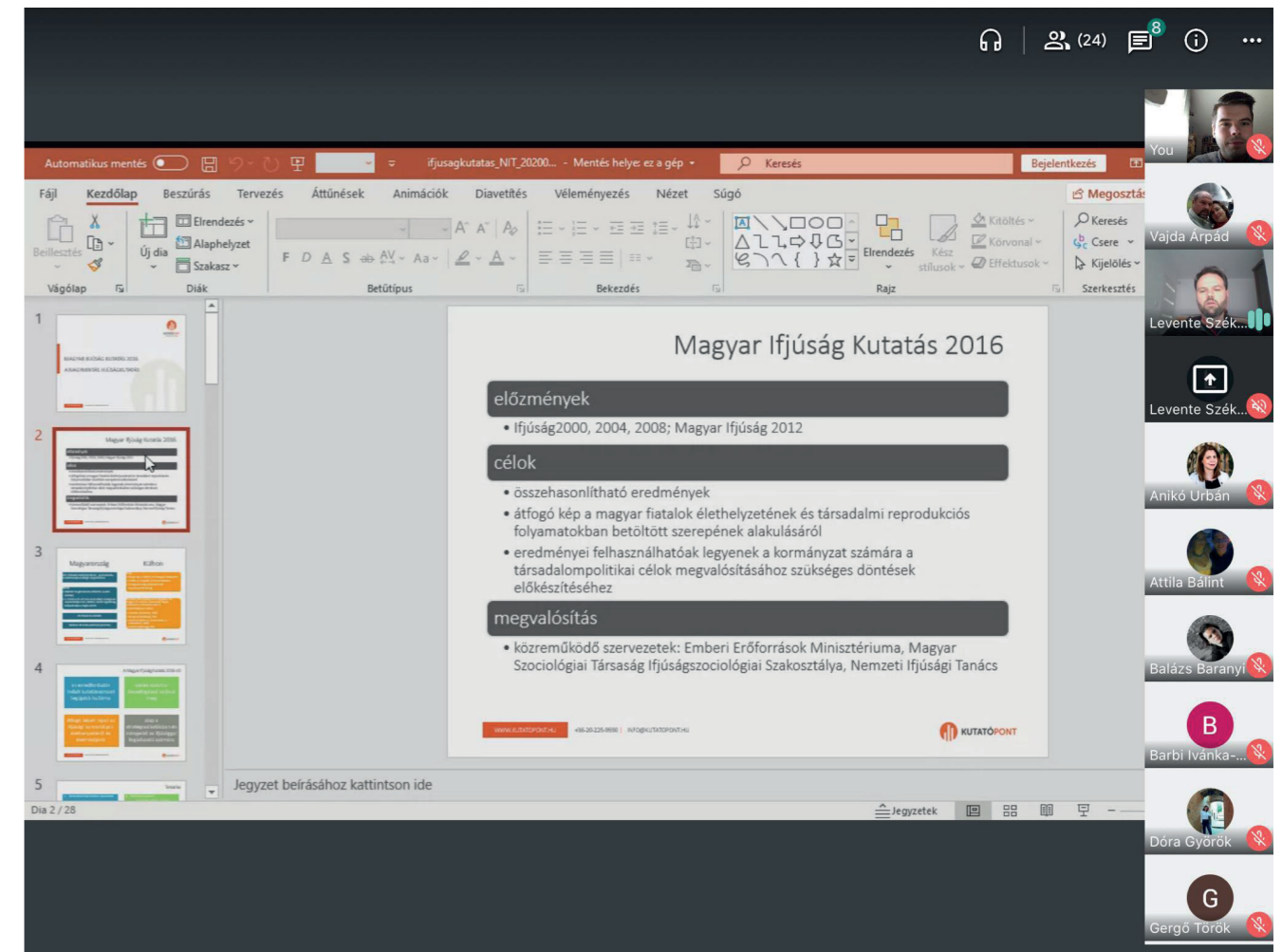
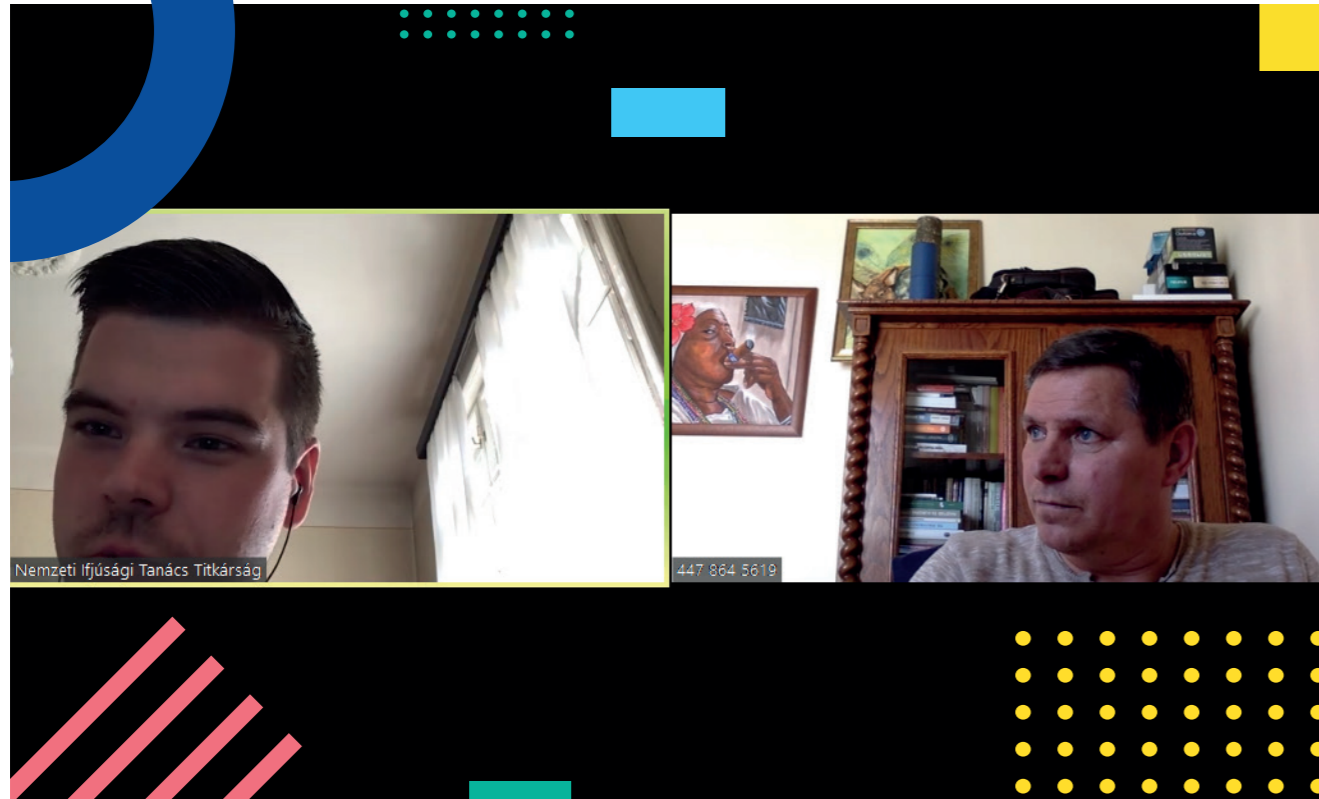
## ALAPOZÓ ELŐADÁSOK

**Előzetes terveink szerint ezeket az elemeket régiós szinten, személyes formában tartottuk volna meg, ám a vírus helyzethez nekünk is alkalmazkodni kellett, így a projektidőszak során végül négy alapozó előadás megtartására került sor az online térben az résztvevő bevonásával. A képzések célja a program céljaival összefüggő alapszintű tudás átadása volt.**

Az első előadást április 20-án dr. Székely Levente tartotta. Számos kvalitatív és kvantitatív megközelítésű kutatást vezetett különböző területeken (pl. médiafogyasztás, szerencsejátékok, ifjúság, pénzügyi

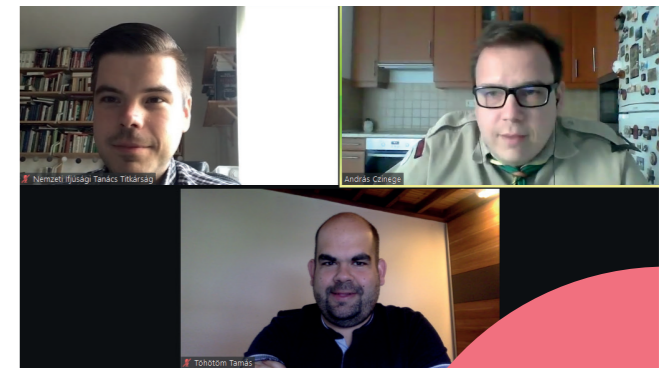
kultúra, stb.). Előadásában a legutóbbi, 2016-os ifjúságkutatás eredményeit ismertette a résztvevőkkel. Célunk ezzel az volt, hogy a programba bekapcsolódott fiatalok részletes képet kapjanak a projektjeik során megszólítandó célcsoportról.

A második előadónk május 8-án dr. Kákai László volt, aki bemutatta a rendszerváltoztatás utáni hazai civil szektor történetét, legfontosabb jellemzőit a KSH friss adatai alapján, valamint felhívta a figyelmet néhány olyan területre, amelyre a fiataloknak a civil szektorba való belépéskor figyelniük kell. Az előadás célja az volt, hogy a program résztvevőinek szektor ismeretét bővítsük.



Május 18-án jól működő hazai kortárssegítő programokat mutattunk be a résztvevőknek. Vendégünk volt a Magyar Cserkészszövetség felkészítési vezetője, valamint a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája Stipendium Hungaricum Mentorprogramjának vezetője, és bemutatkozott a Konnekt pályaorientációs mentorprogramja is. A beszélgetés célja az volt, hogy közösen megvizsgáljuk, mik az alapvető kritériumai egy sikeres mentorprogram megszervezésének, hogyan lehet megszólítani és képezni a fiatalokat napjainkban.

A negyedik előadás 2020. június 4-én került megtartásra, vendégünk Bauer Béla szociológus volt és a generációs transzferek hatásairól beszélgettünk a kulturális fogyasztás területén. Az előadás során abból a feltételezésből indult ki, hogy a primer kulturális fogyasztás mögött olyan kulturális transzferek húzódnak meg, amelyek determinisztikus kapcsolatban vannak az elsődleges tényezőkkel. Az, hogy az adott pillanatban ki mit fogyaszt, kulturálisan többféle tényező együttes eredménye.



## MINTAPROJEKTEK

A mintaprojektek témáinak meghatározásához a legutóbbi nagymintás ifjúságkutatás eredményeit, a korábban a fiatalok körében végzett önálló felméréseinket, valamint az országos programjaink tapasztalatait használtuk fel. Emellett lehetőséget biztosítottunk arra, hogy a mentorok vagy a mentoráltak önmaguk jelöljenek meg témákat, amelyeket a szűkebb környezetükben fontosnak vagy problémásnak éreznek. A vírushelyzet végül csak a régiós megvalósításokat tette lehetővé:

### **Közös érdekltséggel rendelkező helyi szervezetek közötti kapcsolat megteremtése, projektkapcsolat létrehozása – Nyugat-Magyarország**

A projekt célja az volt, hogy a regionális szinten hasonló struktúrában működő szervezetek (városi vagy megyei gyermek- és ifjúsági önkormányzatok, ifjúsági klubok és közösségi terek) vezetői kapcsolatba kerülhessenek egymással és közös projekteket valósítsanak meg. A projekt során négy hasonló portfólióval rendelkező szervezeti vezető (Székesfehérvári Diáktanács, Veszprémi Családi Társasjáték Egyesület, Life Cafe Club Székesfehérvár, Veszprém Városi Diákönkormányzat) kapcsolatfelvétele valósult meg két szervezetfejlesztési képzés során. A szervezet között állandó kapcsolat alakult ki és az ősz folyamán több közös program megvalósításába is sor került.

### **Világnapokhoz kapcsolódó vitanap-sorozat a helyi ifjúsági szervezetekkel – Közép-Dunántúl**

A projekt célja az volt, hogy a fiatalok a naptári évben megjelenő világnapokhoz kapcsolódóan közéleti beszélgetéseket valósítsanak meg. Ilyen témák voltak többek között a nemzetközi családnapi, a Föld napja, az önkéntesség vagy éppen a barátság napja. A beszélgetéseket egy moderátor segítségével valósult meg, majd egy vitaindító előadás után - a nemformális módszerek valamelyikével - a résztvevők megvitatták az elhangzottakat. A projekt során négy kerekasztal-beszélgetés valósult meg és közreműködött Komárom város diákönkormányzata (DIVISZ) valamint Tata város Diákönkormányzata is. (TAVIDÖK) A projekt eredményeként 50 helyi fiatalot szólítottunk meg.



### **Talk with NIT podcast elindítása - Budapest**

A budapesti projekt keretében újtárra indítottuk a Talk with NIT sorozatunkat, melynek két megvalósult alkalmi során aktuális - az ifjúságot, az oktatást, a közéletet és a szórakozást érintő - témákat „beszéltünk ki” meghívott vendégeinkkel. A projekt során megvalósult beszélgetésnek több mint 1500 fős megtekintése volt Facebook oldalunkon, ezzel is hozzájárulva a Közéleti Mentorprogram ismertségének növeléséhez.

### **Okos eszközök okos használata – Pest megye**

A projekt célja az volt, hogy hogyan több oldalról megközelítsük a digitális eszközök előnyeit, hátrányait, esetleges veszélyeit. A projekt legfontosabb eleme az volt, hogy elkészítettünk többek között általános iskolások számára egy ötször 1,5-2 órás foglalkozássorozat tematikáját, ami beszélgetés és élménypedagógia játékokkal egészült ki. A programsorozat személyes formában nem, csak online tudott megvalósulni. A program tervének kidolgozásában közreműködött az InfoTárs egyesület, mely több éves szakértelmével és tudásával támogatta a foglalkozás elemeinek kidolgozását.

### **Fenntartható fejlődés és környezettudatosság – Kelet-Magyarország**

A projekt során a csoport tagjai egy olyan kiadványt készítettek, ami a NIT rendezvényein (Közösségképzőin, Szabadegyetemen, Közéleti Képzési hétvégén) valamint helyi szinten valósítottak meg egy figyelemfelhívó kampányt, aminek célja a téma fókuszba helyezése. A projekt felhívta a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára, a vízhasználatra történő odafigyelésre, a műanyag csomagolások használatának elkerülésére, vagy az újrahasznosított papíreszközök használatára.

### **Társadalmi felzárkózás segítése – Dél-Magyarország**

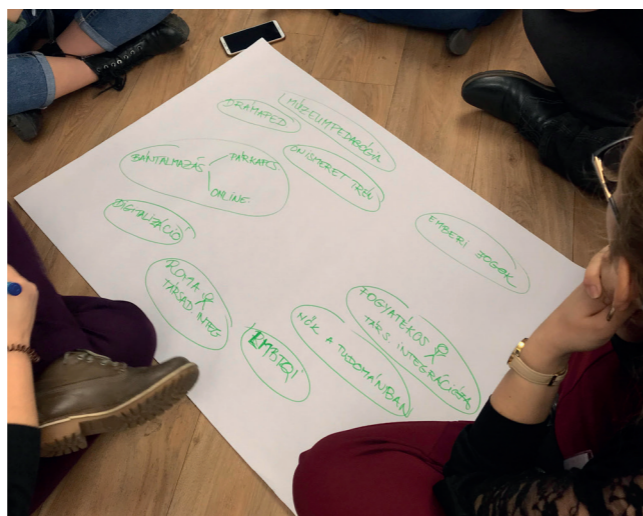
A csoport egy olyan programot indított el - és valósították meg néhány alkalmát - amelynek során hátrányos helyzetű fiatalokat kezdtek el korrepetálni, és számukra tanulást segítő anyagokat, és fejlesztő alkalmat megvalósítani. Ezek elsődleges célcsoportja az általános iskolások voltak. A kialakított anyagokban végzett pedagógusok segítettek, hogy az módszertanilag is a lehető leghasznosabb legyen.

## RÉGIÓS MUNKA

**A régiónkénti mentorált csapatok a mentorok vezetésével közösen dolgoztak fel témákat, az azokhoz kapcsolódó szakirodalommal és feladatokkal.** A fiatalok közösen választhattak az alábbi témák közül

- minimum hármat - csoportos feldolgozásra:

- Civil társadalom
- Projektmenedzsment
- Szociológiai és társadalomtudományi alapok
- Demokratikus intézmények és azok működése
- Társadalmi és vállalati felelősségvállalás
- Önkéntesség
- Ifjúságkutatások és tapasztalataik
- Szocializációs tényezők a fiatalok fejlődése során
- Demográfia, társadalmi rétegződés
- Társadalmi integráció
- Kortárssegítés
- Szervezetszociológia



Ezek mellett régiós szinteken ismerték meg az adott területen működő tehetséggondozó intézményeket és programokat, valamint személyre szabottan határoztak meg önmaguk számára fejlesztendő kompetenciákat és területeket, amelyeken a mentoraik segítségével közösen dolgoztak.

## ÖNKÉNTES PROGRAMOK

Az elsődleges elképzelésünk az volt, hogy a fiatalok a gyakorlatban is megtapasztalják a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, valamint erősítsük a köztük lévő kooperációs folyamatokat és hozzájáruljunk ahhoz, hogy az önkéntesség kultúrája a mindennapi gondolkodásuk részévé váljon. A koronavírus járvány következtében országos akció megvalósítására itt sem került sor, csak a helyi régiós önkéntesakcióra. A régiós önkéntesprogramok előkészítése a mentorok bevonásával és szervezésével történt meg.

### Helyi iskolák hátrányos helyzetű diákjainak fejlesztése, támogatása

Az önkéntesség és mintaprojektek megvalósítása is az aktív és cselekvő közösségek kialakítását segítik elő. Az önkéntesség sokszínű tevékenység, amelyet éppen diverzitása okán nehéz kategóriákba sorolni. Két csoport

azonban mégis elkülöníthető egymástól: az új típusú önkéntesség elsősorban tudás megszerzésére, a szabadidő hasznos eltöltésére, az önismeret fejlesztésére szolgáló tevékenység, míg a régi típusba azokat a tevékenységeket soroljuk, amelyek a hagyományos polgári értékekhez, szolidaritáshoz, családi indítatáshoz, esetleg vallásos háttérhez köthetők. Ezen önkéntes akciónkban két taitai



nyári gyerektáborba jutottunk el, ahol egy-egy órás foglalkozást tartottunk hátrányos helyzetű iskolákból érkezett fiatalok számára. Az egy órás foglalkozás célja az volt, hogy felhívjuk a fiatalok figyelmét a társadalmi mobilitási lehetőségeikre és a továbbtanulás fontosságára.

### Helyi ifjúsági civil szervezetek munkájának támogatása

A Dunántúli régiós csoport tagjai önkéntes akciójukban a veszprémi Családi Társasjáték Egyesület három rendezvényének lebonyolítását támogatták. A rendezvények során mind az előkészítés, mind a lebonyolítás során közreműködtek, azaz segítettek a táblák felhelyezésében, a játékmenet lebonyolításában, majd a rendezvényhelyszín zárásakor annak takarításában is.



### NIT rendezvényeinek megvalósulását segítő együttműködés

A fővárosi régiós csoportok tagjai önkéntes akciójukban a NIT nyár folyamán megvalósult rendezvényein segítettek be. Így vettek részt a balatonfüredi Szabadegyetem, a budapesti Légy Tudatos című beszélgetésünk valamint több kisebb eseményünkhöz adminisztrációs és humán erőforrásbeli kíséretét nyújtották.

### Aktív nap egy kutyamenhelyen

A Dunántúli régiós csoport tagjai ellátogattak a pécsi Misina Állatvédő Egyesület Pécs-Somogyi menhelyére és egy két órás akció keretében állatsétáltatáson vettek részt. A program során az Egyesület egy állatvédelemmel és állatmentéssel foglalkozó munkatársa tartott előadást arról, hogy a 21. században milyen lehetőségei és eszközei vannak a fiataloknak az állatvédelem területén.

### Diákönkormányzati tagok szervezetfejlesztésének támogatása

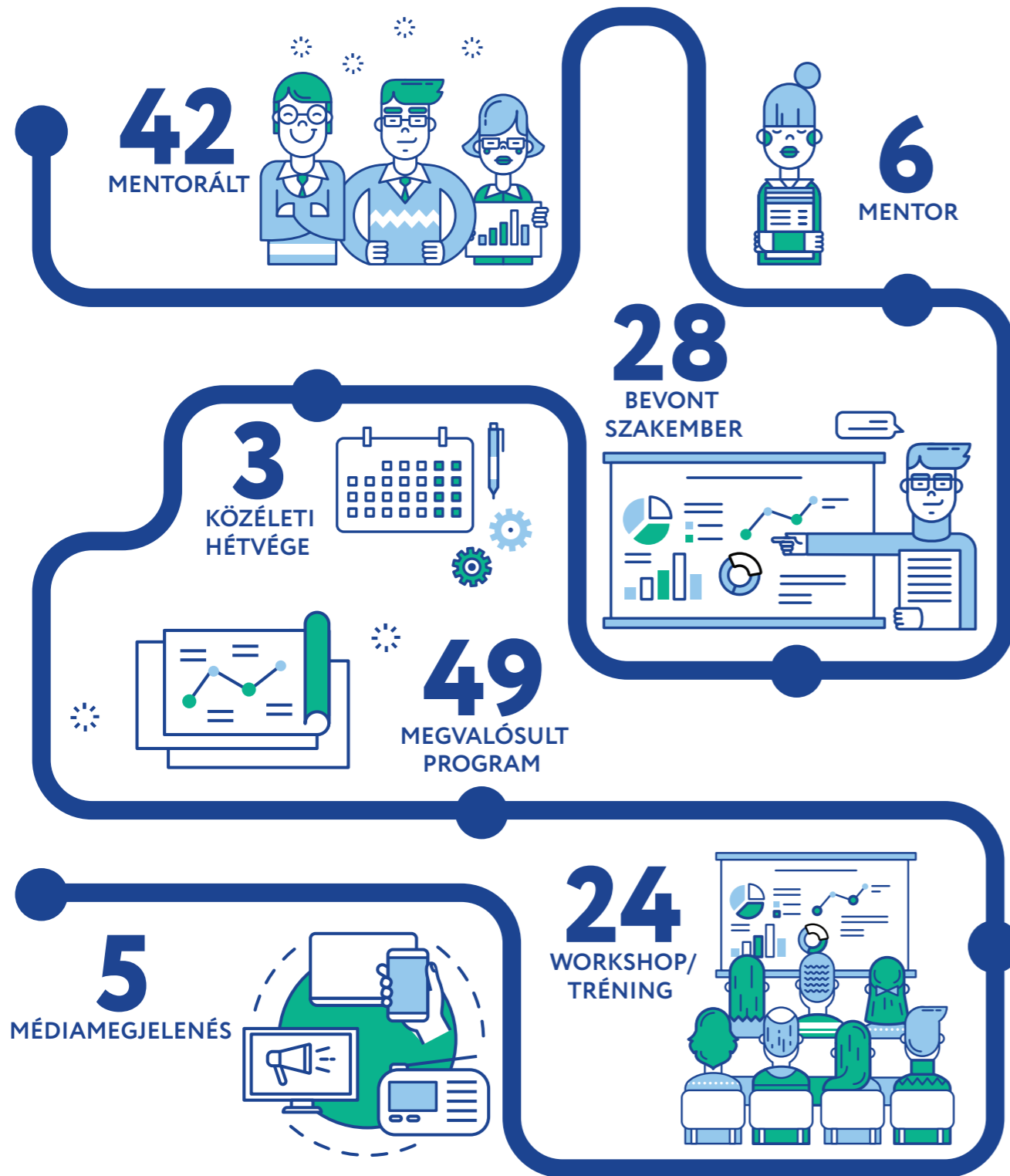
A Kelet-Magyarországi mentoráltak a diák szervezet-fejlesztést támogató programunkba kapcsolódtak be. A gyöngyösi városi diákönkormányzathoz látogattak el egy napja, ahol bemutatták a NIT működését, és ezentúl időmenedzsment tréninget tartottak számukra, illetve egy tartalmas és előremutató beszélgetést folytattunk velük.

## LÁTÓÚTAK

Fontosnak tartottuk, hogy **a különböző elméleti- és gyakorlati képzések, közéleti hétvégék mellett a résztvevők testközből is tapasztalatokat szerezzenek, élőben lássanak működő intézményeket, szervezeti struktúrákat.** Az alapvető elképzelés az volt, hogy országos (minden mentorált számára közösen szervezett) és régiós (mentorált csapatonként) szinteken is szervezzünk látóútakat. Ezt az elemet sajnos szintén újra kellett gondolnunk, mivel sok intézményben még nyáron is korlátozások voltak érvényben, ezért úgy döntöttünk, hogy ezúttal csak mentorált csapatonként - helyi szinteken - tartjuk meg ezeket az alkalmakat. A célállomások között a teljesség igénye nélkül az alábbi helyszíneket és működésüket ismerhették meg a résztvevők: Nemzeti Kutatás - Fejlesztési és Innovációs Hivatal, Nemzeti Tehetség Központ, Tempus Közalapítvány, Európa Pont, Veszprém EKF 2023 projekt, Minősített Tehetséggondozó Műhelyek, Vértes Agóra, települési- és megyei önkormányzatok és azok működése, cégek.

A program célja a résztvevők ismereteinek szélesítése, valamint az említett szintekhez kötődő tapasztalat-szerzés. A látóútakat követően, azok tapasztalatait közös műhelymunkák keretei között dolgozták fel a mentoráltak a mentoraikkal. Ezek az alkalmak segítik továbbá a szakmai és szervezetközi kapcsolatok elmélyítését.

## A PROGRAM ELSŐ ÉVE SZÁMOKBAN



## MIT ADUNK A MENTORÁLTAKNAK?



## MIÉRT FONTOS A MENTORPROGRAM?

A kérdésre a projekt szakmai vezetője, egy mentor és két mentoráltunk ad válaszokat. Első kézből mesélnek arról, ők hogyan élték meg az elmúlt hónapokat, az ő életükbe milyen változásokat hozott, illetve milyen személyiségfejlődésen mentek keresztül a program során.

**Kovács Péter**, a NIT Közéleti Mentorprogram szakmai vezetője

**A NIT Közéleti Mentorprogram indulásakor nagyon stabil keretrendszerbe foglaltatok, hogy a mentoráltakat és a mentorokat milyen szempontok szerint fogjátok beválasztani a programba. A projekt végeztével hogy érzed, mindenki megfelelt az elvárásoknak vagy esetleg túl is eljesítették azokat?** Engedd meg, hogy őszintén válaszoljak erre a kérdésre: egy pilotprojekt esetén az elvárások és elképzelések valamint a valóság nem mindig találkoznak. Úgy érzem a kezdeti nehézségek után azonban a koronavírusjárvány okozta törés újra összerázta a csapatot. A júliusi személyes találkozón jó volt látni azt, hogy azok a résztvevők, akik 5 hónapja szemé-



Kovács Péter, a NIT Közéleti Mentorprogram szakmai vezetője



lyesen nem találkoztak, mekkora lelkesedéssel vetik bele magukat újra a képzésekbe. A mentoráltak és a mentorok tekintetében is szembesültünk azzal, hogy egy ilyen projektnél kiemelten figyelni kell a folyamatos aktivitás ellenőrzésére. Így a következő évadnak biztos felkészültebben, professzionálisabban, ezen év tapasztalatait levonva tudunk majd nekikezdeni.

### **A mentorprogram szakmai vezetőjeként milyen kihívásokkal szembesültél az elmúlt hónapokban?**

A legnagyobb kihívásként a március elején hazánkban is megjelent koronavírus járványt említeném. A világjárvány következtében olyan korlátozásokkal és nehézségekkel szembesültünk, amire értelemszerűen nem voltunk felkészülve. A projektcsapat segítségével körülbelül két hét alatt sikeresen újra is terveztük a naptárunkat és április közepével folytattuk a munkánkat az online térben. A korábban tervezett régiós képzéseket összevontuk, és országosan online webinariumokat szerveztünk. A személyes régiós tevékenység szerencsére már májusban újra tudott indulni, de országos szinten újra csak július elején tudtunk találkozni.

### **Nem túlzás azt állítani, hogy te láttál bele a legmélyebben a program legapróbb részleteibe és folyamataiba. Így talán Te tudod megadni a legrelevánsabb választ arra a kérdésre, hogy a program résztvevői milyen fejlődési utat jártak be a projekt időtartama alatt.**

Azt gondolom ketté kell választanunk azt, hogy a résztvevők egyénileg milyen készségeiket és képességeiket tudták fejleszteni a programban, valamint azt, hogy milyen tudásanyagot tudtak hazavinni saját közösségükbe vagy szervezetükbe. Egyéni szinten kiemelt figyelmet fordítottunk a résztvevők kommunikációs és vitakészségének, valamint a

résztvevők érzelmi intelligenciájának fejlesztésére. Szervezeti szinten pedig megismerkedhettek a hálózatépítés, a szervezetfejlesztés, a csoport és csapat közti működésmódok különbségeivel, a projekt- és változásmenedzsment technikáival is. A régiós projektek megvalósításával pedig lokális szinten valamit olyat alkothattak társaikkal, amely további civil szervezeti munkájukhoz kapcsolódóan is hasznos lehet.

### **A járványügyi helyzet hogyan befolyásolta és módosította az eredeti programtervet?**

Ahogy fentebb is említettem, ez okozta a legnagyobb kihívást számunkra. Szerencsénk volt azzal, hogy február elején, a projektindító hétvégét meg tudtuk tartani személyesen, így miután április elejétől az online térbe szorultunk, a résztvevők mégis valamennyire ismerték egymást. Áprilistól június végéig országos szinten kizárólag az online térben működtünk: négy webinariumot valósítottunk meg. A régiós munka április-májusban szintén az online térbe került: a projektek átalakítására és online témafeldolgozó beszélgetésekre került sor. Július elején tudtunk újra személyesen találkozni a második képzési hétvégére. Mivel a projekt szeptember végével zárult, így sajnos eggyel csökkentenünk kell a képzési hétvégék számát az előzetes terveinkhez képest, de ahogy ez a kiadvány is mutatja 80%-ban sikerült végrehajtanunk azt, amit kitaláltunk.

### **Milyen eredményekkel zártátok a Közéleti Mentorprogram első évadát?**

A legfontosabb eredmény szerintem az a 42 lelkes és tettrekész magyar fiatal, akik ismerik a magyar civil szektor alapvonásait és képesek arra, hogy önállóan projektek valósítsanak meg, közéleti aktivitást fejtsenek ki. Kell ehhez bármit is hozzátenni? :)

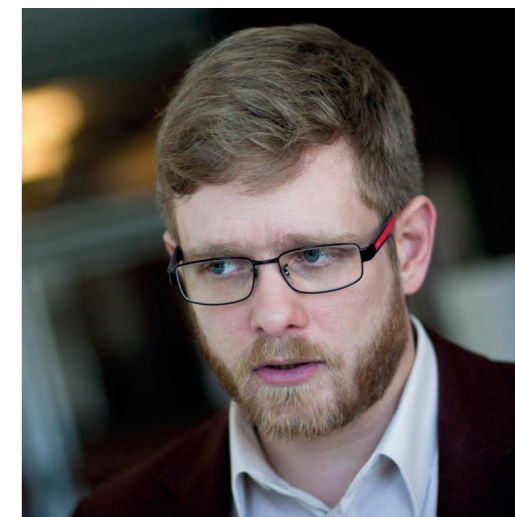
## **Ament Balázs, a NIT Közéleti Mentorprogram budapesti régiójának mentora**

### **A Közéleti Mentorprogram első évadának mentorként tevékenykedtél. Több éves szakmai múlttal a hátad mögött, milyen új kihívásokkal állított szembe ez a feladat?**

Több alkalommal volt lehetőségem mentor szerepet betölteni, hol direkt, hol indirekt módon. Számomra minden mentorálás más, hiszen mindig újabb és újabb emberekkel találkozhatok, akiknek más az érdeklődési köre, a tapasztalata, a múltja. Ez nagyon sokszínűvé tehet egy mentorálási folyamatot, egyben eléggé megnehezítheti a közös munkát is, hiszen egy tapasztaltabb mentorált számára nem annyira izgalmas, amikor a kevésbé tapasztalt társait az ember igyekszik közös ismereti szintre hozni. Szerintem egy mentorálási folyamatban sokszor felmerül a kérdés, hogy a mentorált, vagy a folyamat a fontos. Ezt úgy értem, hogy az a célunk, hogy az adott mentorált önmagához képest fejlődjön, jusson előrébb, vagy az a cél, hogy minden mentorált egy kvázi elképzelt ismereti, tapasztalati szintet érjen el, a kiindulási alaptól függetlenül. Ez szerintem nagyon fontos kérdés, és nagymértékben meghatározza, hogy mi lesz egy ilyen helyzet kimenetele. Az, hogy melyik a mentorálás lényege, egy hosszabb kérdés, ebbe most nem is mennék bele, de főleg ezzel a két teljesülési ellentmondással szoktam találkozni. Természetesen előfordulhat az is, hogy mindkét cél teljesül, ami egy ideális állapot, viszont a nagyon eltérő háttérű mentoráltaknál ezt nehéz elérni.

### **Hány főt mentoráltál? Hogyan jellemeznéd a csapatodat?**

Öt mentorálttal dolgoztam együtt. Ahogy az előbbi kérdésre adott válaszban is kitértem rá, hogy mennyire széttagolt lehet egy ilyen csoport/csoport. Nálam ez jelen volt. A mentorprogramban a mentoráltak életét a járványhelyzet megjelenése sem könnyítette meg, hiszen egy merőben új élethelyzetben találta magát mindenki, egy alapvetően a tanulásról, fejlődésről szóló projekt mellett.



Ament Balázs, a NIT Közéleti Mentorprogram mentora

### **Milyen problémák megoldásán dolgoztatok az elmúlt hónapokban?**

A csoport alapvetően az ifjúságügy alapjai, civil szervezetek létrehozása mezsgyén mozgott és igyekezett minél több tapasztalatra, információra szert tenni. Tekintettel arra, hogy a nagyon fiataltól a már gyakorló, dolgozó szakemberig tényleg széles körből kerültek hozzám mentoráltak. Az első mentorált csapat részéről a civilek köre kialakuló szolgáltatások létrehozása egy kiemelt téma volt, amit igyekeztünk körüljárni.

### **Mentorként hogyan értékeled a NIT Közéleti Mentorprogramot?**

Nagyon jó kezdeményezésnek tartom. Évekkel ezelőtt még a NIT vezetésében aktív szerepvállalóként, egyben helyi civil vezetőként is több alkalommal merült fel bennem és más szakemberekben is, hogy nagyon jó a hagyományos értelemben vett tehetséggondozás, de ezen a területen egyáltalán nem volt akkor semmilyen lehetőség. Nagyon fontosnak tartom, hogy a társaikért tenni akaró fiatalok lehetőséget kapjanak az érdeklődésük kielégítésére. A nonprofit-civil szektor, ifjúsági szegmense egy nagyon gyakorlatorientált és hányattatott sorsú területe. Nyugaton évtizedekkel előrébb járnak a terület elismertségében, nálunk azonban még van hova fejlődni. Gondoljunk csak bele, egy fiatal az

oktatási intézményben tölti a legtöbb idejét (legalábbis az érettségi megszerzéséig), az iskola mellett pedig családjával van a legtöbbet, az ifjúsági munka során jellemzően az előbb említett két meghatározó közegen kívül, maximum az iskolában dolgozunk együtt velük mindenféle egyéb programban, de olyan még nem volt, ahol az arra nyitott fiatalok nem csak a szokásos alkalmi segítő-önkéntes-tag-vezető dimenzióban tud mozogni a civil szektorban, hanem emellett lehetőséget kap egy relatíve hosszabb folyamatban tapasztaltabb szereplőkkel találkozási elmélyíteni érdeklődését, tudását. Szerintem erre már nagy szükség volt.

#### **A tehetséggondozás mindig fontos szerepet játszott a NIT életében. A jövőben is tartjátok a kapcsolatot a mentoráltakkal?**

Az előző csoportból van akivel tartom, de ez inkább a kisebb arány. A mostani csapatban többen vannak akikkel régóta ismerjük egymást, nyilván velük ez a jövőben sem fog megváltozni, viszont hogy a többiekkel ez hogy alakul, majd meglátjuk én reménykedem benne, hogy a kapcsolat megmarad.

#### **Györök Dóra, a NIT Közéleti Mentorprogram Közép-dunántúli régiójának egy mentoráltja**

#### **Visszaemlékezve, milyen elvárásokkal és igényekkel kezdted el a Közéleti Mentorprogram 1. évadát? Megfelelt a program ezeknek a valóságban?**

Először nem igazán rajzolódott ki előttem, hogyan is fog pontosan felépülni a program, viszont a korábbi pozitív NIT-es élményekre alapozva azonnal jelentkeztem. Persze az rögtön világos volt, hogy egy mentor fog segíteni a feladatok elvégzésében. Ez azt az érzést keltette bennem, hogy egy nálam sokkal tapasztaltabb ember fogja bírálni és korrigálni a munkámat. Az pedig, hogy csapatban kell dolgozni pedig csak idővel körvo-

Tény, nehéz ezt elérni, hiszen mindenkinek megvan a maga élete, terve, céljai, gondolatai, emellett ez a kis csapat egy nagyon izgalmas pluszt hoz, de azért az látható, hogy nem feltétlenül ez a fő csapásirány a legtöbb embernél, így elképzelhetőnek tartom, hogy a program végeztével a kapcsolatok is megfognak lazulni, amit őszintén sajnálnék.

#### **Beszélhetünk saját személyiségfejlődésről? Rád milyen hatással volt 2020 első féléve?**

Minden kihívásban tud fejlődni az ember. Magamon azt vettem észre, hogy a mentoráltak igénylik a rendszerességet, az ütemezettséget, az elérhetőséget. Ez az egyéb elfoglaltságaim mellett nem egyszerű kihívás, de ebben láttam mindenképpen (és sajnos látom most is), hogy fejlődnöm kellett, kell. Abban mindenféleképpen van kihívás, hogy az ember a sok év tapasztalat közül hogyan tud szelektálni, hogyan tudja átadni a benne lévő tudást, tapasztalatot, vagy akár rutint, szemléletmódot a résztvevőknek. Ez mindenképpen folyamatos kihívást jelent, hiszen itt nincs arra lehetőség, hogy írok belőle egy könyvet, azt olvassátok el és minden menni fog.



nalazódott ki előttem. De a régiós beosztásnak köszönhetően, több ismerőssel voltam egy csoportban, a mentorunk pedig Hegedüs Zoltán, a NIT elnöke lett, akit a korábbi rendezvényeknek köszönhetően - már ha nem is személyesen -, de ismertem. Így a számításaim azon része jött be csupán, hogy valóban támaszkodhattunk Zoli tudására, aki nem minősítette, hanem segítette a munkafolyamatokat. Szabad kezet hagyva nekünk ugyan, mégis sok instrukcióval, hasznos tanáccsal látott el bennünket.

#### **Milyen projekteket vizionáltak/valósítottatok meg a program során a csapattal és a mentoroddal?**

A fő szál, amin elindultunk az a világnapokhoz kapcsolódó vitanapok szervezése volt. Ez meglehetősen jó formátum, mert online térben is kivitelezhető volt, amikor a vírushelyzet miatt sajnos személyes program szervezésre nem volt lehetőség. A család világnapján Urbán Anikóval – akivel a mentorprogramnak köszönhetően ismerkedtünk meg – a családon belüli generációs szakadékokról beszélgettünk. A barátság világnapján egy kisebb csoportban vitattuk meg azt, hogy egy jó barátság alapja nem csupán a másik szimpátiája, valamint, hogy miben térnek el egymástól az egyes emberi kapcsolataink. Az ifjúság világnapján pedig Rác Zsófia fiatalokért felelős helyettes államtitkár és Kelemen Balázs ENSZ ifjúsági küldött voltak a vendégeink Tatán, régióink egyik legszebb városában. Meséltek arról, hogy hogyan jutottak el idáig, mi indította el őket ezen az úton, hogy hogyan hatnak a különböző visszajelzések és hogy miért is érdemes egy fiatalnak aktívnak lenni a közéletben. Emellett megvalósult egy kisebb projektünk is, melynek célja az volt, hogy mindig más szemszöveget megragadva megpróbáltunk megtervezni az ideális közösségi teret egy város fiataljainak számára.

#### **Hogy érzed, milyen utat járt be a személyiségfejlődésed a projektnek köszönhetően?**

Nem nevezném magam még most sem kifejezett

csapatjátékosnak. Mindig nagy igényességgel szerettem elvégezni a munkámat, így nem szívesen adom ki a feladatokat a kezem közül másoknak, ha nincs meggyőződésem arról, hogy mindenki hasonló odaadással végzi az adott feladatot. A régiós csoporton belül pedig csak egy emberrel dolgoztam együtt előzetesen, így kénytelen voltam bízni a többiekben. És azt kell, hogy mondjam kellemesen csalódtam, hiszen mindenki kihozta magából a maximumot. A képzési hétvégéken is sok olyan feladat volt, ami a csapatkoordinációra és az összhang megteremtésére helyezte a hangsúlyt. Ebben segítségünkre voltak az előzetesen elvégzett önismereti gyakorlatok. Így mindenki könnyedén megtalálta a helyét a csapaton belül.

#### **Kiknek és miért ajánlanád, hogy egy következő évadban vegyenek részt a Közéleti Mentorprogramban?**

Azoknak ajánlanám, akik szeretnék aktívak lenni közösségükben, viszont nem tudják hogyan is érdemes elkezdeniük, mert esetleg még nincs meg a gyakorlati tudásuk hozzá, vagy nem látják a pontos lehetőségeiket. A programban sokat lehet épülni a közéleti vitákból, mint a témák tekintetében, mint a vitakultúra szempontjából. És nagyszerű kapcsolatépítési lehetőség is. A programban résztvevők mind nyitott, sokrétű tudással rendelkező emberek. A program lezárulta után is bátran fordulhatok bármelyikükhöz segítségért vagy csak egy baráti jó tanácsért.

#### **A program során megszerzett tapasztalatokat hol tudod hasznosítani a jövőben?**

A hétköznapi életben is alkalmazom őket, ha úgy adódik. A projektmenedzsment mint olyan, teljesen új rálátást ad egy-egy problémára, így a komplexebb helyzetek is könnyebben értelmezhetővé válnak. De természetesen ezzel a tudással az iskolai diákönkormányzat rendezvényeinek megszervezése is gördülékenyebben megy. Az elsajátított önismereti tudás pedig egy folyamatos önreflexiót és fejlődést hozott az életembe.

**Stefanovszky Roland**, a NIT Közéleti Mentorprogram Közép-dunántúli régiójának egyik mentoráltja

### **Milyen indíttatásból jelentkezél a NIT Közéleti Mentorprogramba?**

Tavaly lehetőségem volt részt venni a NIT őszi vezetőképzőjén. A program során ízelítőt kaptam a civil szervezetek életéből. Szintén itt szereztem tudomást a NIT tevékenységéről és az általuk szervezett programokra is felhívták a figyelmem. Jelenleg alelnöke vagyok egy társasjáték egyesületnek és úgy voltam vele, hogy szívesen elmélyülnék a civil szektorban még jobban, hogy a megszerzett tudásommal minél inkább az egyesület javára válhassak.

### **Milyen változásokat hozott az életedbe a mentorprogram? Meg tudod határozni melyek azok a kompetenciáid, amelyek fejlődtek a több hónapos közös munkának köszönhetően?**

Mondhatni kitágította a látókörömet a program. Sok új és érdekes emberrel találkoztam különböző területekről és élethelyzetekből. Nagyon hasznos kapcsolati tőkét szereztem az elmúlt hónapokban. Amit újra megtanultam, hogy mennyire fontos, hogy mindig megfelelően kommunikáljunk és, hogy a saját véleményét az embernek fel kell vállalnia annak érdekében, hogy egy projektet megvalósíthasson, hogy a szervezete a számára fontos irányba fejlődjön vagy, hogy megfelelő érdekérvényesítést lehessen végigvinni.

### **Mi volt a legnagyobb kihívás Számodra a program során?**

A mentorprogramba különböző korosztályokból, különböző háttérrel érkeztünk. Mind a képzési hétvégéken, mint a regionális projektek tervezésénél együtt kellett működnünk az éppen összeállított



Stefanovszky Roland, mentorált

csapattagokkal, hogy minél jobban meg tudjuk oldani az éppen aktuális feladatot. A legnagyobb kihívás az volt, hogy hogyan dolgozzunk hatékonyan együtt, kinek mi az erőssége. Különböző helyzetekben van, amikor alkalmazkodni kell a többiekhez, van, amikor hagyni kell, hogy a dominánsabb emberek vigyék magukkal a feladat megoldását és van, amikor pont mi magunknak kell a domináns emberré válni és átvenni az irányítást. De a legnagyobb kihívás az, hogy ott helyben eldöntsd, hogy mikor, melyik szerepkört kell betöltened. Egy olyan csapatban, akik hosszú ideje ismerik egymást, tudják hogy kinek mi az erőssége, de nekünk friss ismerősként percekben belül kellett magunkra vállalni egy-egy csapatszerepet.

### **A megszerzett tudáson túl, milyen élményekkel és tapasztalatokkal gazdagodtál?**

Egyértelműen a legnagyobb élmény a képzési hétvégék során az esti csapatépítők és a hajnalig tartó beszélgetések. A jelenlévő mentorokkal, a többi mentorálttal, ki milyen szervezettől jött, mivel foglalkozott eddig. Nagyon sok kellemes beszélgetéssel sikerült gazagodnom a programnak hála.

